

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tuotteiden markkinavalvonnasta ja useiden Euroopan parlamentin ja neuvoston säädösten muuttamisesta

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 253/04)

1. Johdanto

1. Komissio hyväksyi 13 päivänä helmikuuta 2013 tuoteturvallisuus- ja markkinavalvontapakettin, johon sisältyi ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tuotteiden markkinavalvonnasta ja neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 1999/5/EY, 2000/9/EY, 2000/14/EY, 2001/95/EY, 2004/108/EY, 2006/42/EY, 2006/95/EY, 2007/23/EY, 2008/57/EY, 2009/48/EY, 2009/105/EY, 2009/142/EY ja 2011/65/EU, asetuksen (EU) N:o 305/2011, asetuksen (EY) N:o 764/2008 ja asetuksen (EY) N:o 765/2008 muuttamisesta (jäljempänä "ehdotus")⁽¹⁾. Ehdotus toimitettiin samana päivänä Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausunnon antamista varten.

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

2. Ennen ehdotuksen hyväksymistä tietosuojavaltuutetulle annettiin tilaisuus esittää siitä epäviralliset huomautuksensa. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että ehdotuksen johdanto-osaan on lisätty viittaus tähän lausuntoon.

3. Lausunnossa keskitytään niihin ehdotuksen säännöksiin, jotka vaikuttavat henkilötietojen käsittelyyn, sekä toistetaan joitakin tietosuojavaltuutetun aiemmin esittämiä huomautuksia, jotka voisivat vielä parantaa tekstiä tietosuojan kannalta.

1.2 Taustaa

4. Ehdotus on osa komission "tuoteturvallisuus- ja markkinavalvontapakettia", johon sisältyvät myös kulutustavaroiden turvallisuutta koskeva asetusehdotus⁽²⁾ (jolla korvataan yleisestä tuoteturvallisuudesta annettu direktiivi 2001/95/EY, jäljempänä "tuoteturvallisuusedirektiivi") sekä monivuotinen toimintasuunnitelma kaudelle 2013–2015. Ehdotuksella pyritään yleisesti selkeyttämään markkinavalvonnan sääntelykehystä muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden alalla (yhdenmukaistetut ja yhdenmukaistamattomat tuotteet riippumatta siitä, ovatko ne tarkoitettu kuluttajien vai ammattilaisten käyttöön) ja kokoamaan ne yhdeksi säädökseksi. Tätä tarkoitusta varten tuoteturvallisuusedirektiivin, asetuksen (EY) N:o 765/2008⁽³⁾ ja useiden alakohtaisten EU:n yhdenmukaistamissäädösten markkinavalvontasäännöt yhdistetään yhteen asetukseen.

5. Ehdotukseen on siirretty erityisesti EU:n nopean tietojenvaihtojärjestelmän (RAPEX)⁽⁴⁾ toimintaa koskevat säännökset, jotka sisältyvät nykyisin tuoteturvallisuusedirektiiviin. RAPEX-järjestelmää aletaan käyttää keskitetysti hälytysilmoituksiin tuotteista, jotka aiheuttavat riskin EU:n kuluttajille.

6. Ehdotuksella on myös tarkoitus virallisesti perustaa markkinavalvonnan tiedotus- ja viestintäjärjestelmä (ICSMS)⁽⁵⁾, joka toimii markkinavalvontatietojen tietokantana ja markkinavalvontaviranomaisten viestintäkanavana.

3. Päätelmät

28. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että tietosuojakysymykset on ainakin jossain määrin otettu huomioon ehdotuksessa. Lausunnossa esitetään kuitenkin joitakin suosituksia siitä, kuinka ehdotusta voitaisiin vielä parantaa tietosuojan kannalta.

29. Tietosuojavaltuutettu suosittelee erityisesti seuraavaa:

— sisällytetään ehdotukseen aineellinen säännös, jossa täsmennetään, ettei ehdotuksessa ole tarkoitus säätää yleisistä poikkeuksista tietosuojaperiaatteisiin ja että henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä

⁽¹⁾ KOM(2013) 75 lopullinen.

⁽²⁾ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kulutustavaroiden turvallisuudesta sekä neuvoston direktiivin 87/357/ETY ja direktiivin 2001/95/EY kumoamisesta (KOM(2013) 78 lopullinen).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EYVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/index_en.htm

⁽⁵⁾ <https://www.icsms.org/icsms/App/index.jsp>

(direktiivin 95/46/EY ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 kansalliset täytäntöönpanosäännökset) sovelletaan edelleen täysimääräisesti markkinavalvonnan alalla. Lisäksi ehdotuksen johdanto-osan 30 perustelukappale olisi syytä muotoilla uudelleen;

- muutetaan ehdotuksen 19 ja 21 artiklaa sen varmistamiseksi, että käsitellään ainoastaan sellaisia henkilötietoja, jotka ovat ehdottoman tarpeellisia RAPEX- ja ICSMS-järjestelmissä tehtävässä markkinavalvonnan suhteellisuusperiaatteen ja tietojen minimoinnin periaatteiden mukaisesti;
- säädetään (esimerkiksi ehdotuksen 19 ja 21 artiklassa) RAPEX- ja ICSMS-järjestelmissä käsiteltäville henkilötiedoille pysyvät säilytysajat pitäen mielessä, että henkilötietojen rajoittamatonta säilytysaikaa olisi vaikea perustella, sillä se ei ole EU:n tietosuojalainsäädännön mukainen (vaikka tuotetietojen tapauksessa tällainen säilytysaika voikin olla perusteltu);
- jatketaan tiedottamista yleisölle (RAPEX-verkkosivuston kautta) tuotteista, jotka eivät ole turvallisia, mutta ei julkisteta kyseisistä tuotteista vastuussa olevien taloudellisten toimijoiden henkilötietoja, ja noudatetaan samaa lähestymistapaa kaikissa sellaisissa tilanteissa, joissa markkinavalvontaviranomaiset julkaisevat tietoja ehdotuksen puitteissa;
- jos lainsäätäjän tarkoituksena on sallia taloudellisten toimijoiden henkilötietojen julkistaminen (esimerkiksi seuraamuksena toistuvista rikkomuksista tai varoittavana lisätekijänä), sisällytetään ehdotukseen nimenomaiset aineelliset säännökset, joissa ainakin täsmennetään, mitä henkilötietoja kulloinkin voidaan julkistaa ja mihin tarkoituksiin. Tässä yhteydessä on tarpeen harkita, voitaisiinko tämä julkaisemistavoite saavuttaa toimenpiteillä, jotka loukkaisivat vähemmän henkilöiden oikeutta yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan asiassa *Schecke* ⁽¹⁾ annetun Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomion mukaisesti;
- täydennetään ehdokasmaiden, kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen osallistumista RAPEX-järjestelmään (19 artiklan 4 kohta) sekä luottamuksellisten tietojen kansainvälistä vaihtoa (22 artikla) koskevia säännöksiä erityisellä viittauksella unionissa sovellettavia säännöksiä vastaaviin erityisiin tietosuojasäännöksiin, joita edellytetään direktiivin 95/46/EY 25 artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklassa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä toukokuuta 2013.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu

⁽¹⁾ Yhdistetyt asiat C-92/09 ja C-93/09, *Schecke*, Kok., s. I-11063.